

ВИНАХІДНИК ЯК СУБ'ЄКТ ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ

Розгон О. В.,

*кандидат юридичних наук, доцент,
провідний науковий співробітник*

*НДІ правового забезпечення
інноваційного розвитку НАПрН України, Україна,*

Серед суб'єктів інституційного забезпечення інноваційної та інвестиційної діяльності в Україні виділяють суб'єктів інноваційної діяльності, до яких можна віднести винахідника.

Відповідно до п. 3 ст. 3 Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» суб'єктами трансферу технологій є фізичні особи, що *безпосередньо беруть участь у створенні, трансфері та застосуванні технологій і/або їх складових, надають* необхідні для цього інформаційні, фінансові та інші послуги на всіх стадіях просування технологій та/або їх складових на ринок.

У ст. 3 досліджуваного Закону фізична особа характеризується через зазначення видів діяльності, зокрема, як та, що «бере участь у створенні, трансфері та застосуванні технології, надає необхідні послуги».

Якщо фізична особа бере участь у створенні, трансфері та застосуванні технології, надає необхідні послуги, то чи може це бути автор.

Доходимо висновку, що, оскільки фізична особа бере участь у створенні та застосуванні технології, це може бути автор-творець. Творцем об'єкта інтелектуальної власності може бути будь-яка фізична особа незалежно від віку [1, с. 707].

Про це зазначається у ст. 421 ЦК України.

Суб'єктів права інтелектуальної власності, як правило, поділяють на дві групи. До першої належать творці інтелектуальної власності — тільки фізичні особи. Другу групу складають як фізичні, так і юридичні особи, які самі не

створювали об'єкти права інтелектуальної власності, однак стали суб'єктами цього права в силу закону чи договору [2, с. 310].

Згідно зі ст. 435 ЦК України суб'єктом авторського права є *автор твору*. У ст. 1 Закону України «Про авторське право і суміжні права» зазначено, що автор (творець) — це фізична особа, творчою працею якої створений об'єкт інтелектуальної власності. За відсутності доказів іншого автором твору вважається фізична особа, зазначена як автор на оригіналі або примірнику твору (презумпція авторства). Автор твору є первинним суб'єктом права інтелектуальної власності.

Необхідно зауважити, що юридичні особи не можуть створювати об'єкти права інтелектуальної власності, оскільки створити їх може лише фізична особа. Проте юридичним особам можуть належати майнові права інтелектуальної власності, в цьому разі вони можуть бути суб'єктами права інтелектуальної власності за договором або законом.

Правовий статус автора визначається відповідним інститутом інтелектуальної власності, зокрема авторським, патентним правом. Визначення автора надається і в нормах патентного права. Згідно зі ст. 463 ЦК України суб'єктами права інтелектуальної власності на винаходи, корисні моделі та промислові зразки є винахідники, автори винаходів, корисних моделей і промислових зразків.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» і ст. 1 Закону України «Про охорону прав на промислові зразки» *автором винаходу*, корисної моделі та промислового зразка є фізична особа, результат інтелектуальної, творчої діяльності якої визнано винаходом (корисною моделлю) або промисловим зразком. Інші особи, які набули право на зазначені об'єкти права інтелектуальної власності за договором чи законом, належать до категорії вторинних суб'єктів права інтелектуальної власності. Таким чином, залежно від інституту інтелектуальної власності авторів класифікують, поділяючи на дві категорії: *автор-творець*; *автор-винахідник* [3].

Оскільки діяльність щодо трансферу технологій охоплює декілька сфер діяльності (законодавча, наукова, інженерна, маркетингова і т. д.), в ній

зацікавлені та беруть участь спеціалісти різноманітних професійних компетенцій (винахідники, маркетологи, спеціалісти з інтелектуальної власності), тому в кожній із цих сфер існують проблеми, які стримують процеси комерціалізації. Деякі з них давно відомі, лежать на поверхні та публічно обговорюються, інші є прихованими і виникають вже у процесі здійснення комерціалізації конкретних розробок, наприклад, при аналізі нової технології чи у процесі укладення конкретного ліцензійного договору. У зв'язку з цим важливим аспектом є налагодження системи обміну досвідом між науковими установами та ринковими інституціями у сфері трансферу технологій [4].

Отже, безпосередньо фізичною особою у сфері трансферу технологій може бути автор об'єкта трансферу технологій (зокрема, автор-винахідник). Так, суб'єктами трансферу технологій на певних його етапах є: теоретик-винахідник (фундаментальна наука), дослідник-практик (прикладна наука), інвестор (дослідне виробництво і доробка технології), технолог-виробник (промислове виробництво), маркетолог-продавець (ринок).

Таким чином, фізична особа, яка бере участь у створенні *трансфері та застосуванні технологій і/або їх складових*, може визнаватися винахідником як автор об'єкта трансферу технологій.

Література:

1. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: у 2 т. / за відповід. ред. О. В. Дзери (кер. авт. кол.), Н.С. Кузнецової, В. В. Луця. Київ: Юрінком Інтер, 2005. Т. II. 1088 с.

2. Цивільне право України. Загальна частина: підручник / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, Р. А. Майданика. 4-те вид., стереотипне. Київ: Юрінком Інтер, 2014. 976 с.

3. Аврамова О. Є., Ревелюк І. С. Система суб'єктів інтелектуальної власності. Вісник НТУ «ХПІ». Серія: *Актуальні проблеми розвитку українського суспільства*. Харків: НТУ «ХПІ», 2013. № 6 (980). С. 30–33. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/2770/1/vestnik_HPI_2013_6_Avramova_Systema%20subiektiv.pdf.

4. Кащук К. М., Зінчук, Т. О. Трансфер інноваційних технологій: сутність та значення у розвитку вітчизняної економіки. Зб. наук. пр. Таврійського держ. агротехнологічного ун-ту (економічні науки). 2012. pp. 199–208. URL: http://ir.znau.edu.ua/bitstream/123456789/4262/3/Znptdau_2012_2_199_208.pdf.

Збірник наукових матеріалів
XXXIX Міжнародної науково-практичної
інтернет - конференції
el-conf.com.ua

«СУЧАСНИЙ ВЕКТОР РОЗВИТКУ НАУКИ»

20 січня 2020 року

Частина 7

м. Вінниця

Сучасний вектор розвитку науки, XXXIX Міжнародна науково-практична інтернет-конференція. – м. Вінниця, 20 січня 2020 року. – Ч.7, с. 56.

Збірник тез доповідей укладено за матеріалами доповідей XXXIX Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції «Сучасний вектор розвитку наук», 20 січня 2020 року, які оприлюднені на інтернет-сторінці el-conf.com.ua

Адреса оргкомітету:
21018, Україна, м. Вінниця, а/с 5088
e-mail: el-conf@ukr.net

Оргкомітет інтернет-конференції не завжди поділяє думку учасників. У збірнику максимально точно збережена орфографія і пунктуація, які були запропоновані учасниками. Повну відповідальність за достовірну інформацію несуть учасники, наукові керівники.

Всі права захищені. При будь-якому використанні матеріалів конференції посилання на джерела є обов'язковим.

ЗМІСТ

Юридичні науки

<i>Мартиненко А.О.</i> ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ШЛЮБНОГО ДОГОВОРУ, ЯК РЕГУЛЯТОРА МАЙНОВИХ ВІДНОСИН ПОДРУЖЖЯ В УКРАЇНІ.....	4
<i>Мурська М.П.</i> LEGAL PROTECTION OF COMPUTER PROGRAMS AND DATABASES IN THE EUROPEAN UNION.....	9
<i>Поліванова О.М., Голодніков Я.О.</i> ПІДСТАВИ ВІДХИЛЕННЯ МІЖНАРОДНИМ СУДОМ ООН ПОПЕРЕДНІХ ЗАПЕРЕЧЕНЬ ВІДПОВІДАЧА У СПРАВІ «УКРАЇНА ПРОТИ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ».....	14
<i>Поліщук О.В., науковий керівник Саско О.І.</i> ВІДНОВЛЕННЯ СМЕРТНОЇ КАРИ, ЯК ВИДУ КРИМІНАЛЬНОГО ПОКАРАННЯ	18
<i>Проха К.В.</i> ЮРИСДИКЦІЯ ГОСПОДАРСЬКИХ СУДІВ УКРАЇНИ.....	22
<i>Розгон О. В.</i> ВИНАХІДНИК ЯК СУБ'ЄКТ ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ	25
<i>Стець О.М., Білошенко О.Ю., Чабаненко Ю.С.</i> АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТРАНСПЛАНТАЦІЇ ОРГАНІВ І ТКАНИН В Україні.....	28
<i>Фабаровська Д.С.</i> ПРАВОВИЙ СТАТУС СЛІДЧОГО У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ.....	33
<i>Худенко В. С.</i> РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПУ ГЛАСНОСТІ ТА ВІДКРИТОСТІ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ	36
<i>Чепурний Н.Є.</i> ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВИТКУ АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВ	40
<i>Чепурний Н.Є.</i> ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ АКЦІОНЕРІВ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ	43
<i>Чорненька А.В., науковий керівник Лехкар О.В.</i> МИРОВА УГОДА ТА ПРОЦЕДУРА МЕДІАЦІЇ	47
<i>Чорненька А.В.</i> МИРОВА УГОДА В ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ.....	51